

UVEREJNENÉ: 17.8.2014

www.hlavnespravy.sk

Nebezpečenstvo spánkového apnoe skúmali aj košickí lekári

Výsledky ich dlhoročného sledovania boli v týchto dňoch publikované v najprestížnejšom európskom respirologickom časopise European Respiratory Journal

Ochorenie s názvom spánkové apnoe, teda opakujúce sa zastavenia dýchania v spánku, sa v posledných desaťročiach stáva vážnym lekársnym, psychologickým, sociálnym a ekonomickým problémom.

Na otázku, čo je na tejto chorobe najnebezpečnejšie, našiel odpoveď tím lekárov zo 16 európskych univerzitných klinických pracovísk zameraných na diagnostiku a liečbu apnoe, medzi ktorými boli aj pracovníci Kliniky pneumológie a ftizeológie (KPaF) Lekárskej fakulty (LF) Univerzity P. J. Šafárika (UPJŠ) v Košiciach a Univerzitnej nemocnice L. Pasteura (UNLP) Košice pod vedením prednostky Ruženy Tkáčovej.

Výsledky ich dlhoročného sledovania boli v týchto dňoch publikované v najprestížnejšom európskom respirologickom časopise European Respiratory Journal. **“Od roku 2005 sledujeme výskyt apnoe v 16 európskych krajinách, pričom v súčasnosti máme k dispozícii údaje o viac ako 12.000 pacientoch. Hneď v úvode sledovania sme videli, že veľká časť našich pacientov má artériovú hypertenziu. Preto sme sa pýtali, ako súvisí vynechávanie dýchania v spánku s vysokým krvným tlakom. Otázka je to síce jednoduchá, ale hľadanie odpovede na ňu je zložité,”** vysvetľuje Tkáčová s tým, že do úvahy prichádza viacero možností, o ktorých sa predpokladá, že môžu zvyšovať krvný tlak. „Je to obezita, nedostatočne kvalitný či príliš krátky spánok, ako aj nedostatok kyslíka. Ukázalo sa, že je to práve nedostatok kyslíka počas spánku, ktorý vedie k hypertenzii,” objasnila prednostka.

Spánkové apnoe znamená bez dychu, čiže nedýchanie, resp. dusenie počas spánku. Podľa Tkáčovej treba mať na pamäti, že pacienti s apnoe sú väčšinou obézni muži v strednom veku, ktorí si okrem chrápania vôbec neuvedomujú, že môžu mať závažnú chorobu, ktorej komplikácie ich môžu ohroziť na živote. Často sú to ľudia, ktorých práca si vyžaduje veľké nasadenie a bdelosť. **„Apnoe pacientom ubera z výkonnosti počas dňa a znižuje ich kvalitu života. Navyše hypertenzia spojená s apnoe výrazne zvyšuje riziko vzniku závažných srdcovocievnych chorôb a ich komplikácií, ako napr. srdcového infarktu a mozgovej porážky. Dnes už je známe, že je to práve apnoe, ktoré je najčastejšou zistiteľnou príčinou hypertenzie. Ak teda vieme, že apnoe vedie k hypertenzii, a tá zase k infarktu, potom je našou povinnosťou chorobu spánkové apnoe vyhľadávať a následne aj efektívne liečiť,”** zdôraznila Tkáčová.

KPaF LF UPJŠ v Košiciach a UNLP Košice začínali výskum v oblasti spánkového apnoe začiatkom tohto storočia. Vtedy neboli k dispozícii žiadne prístroje na diagnostiku tohto ochorenia ani na jeho liečbu. S príchodom profesorky Tkáčovej z Kanady po piatich rokoch pôsobenia v oblasti spánkovej medicíny na torontskej univerzite však došlo k zmene. Košická lekárska fakulta dostala do daru prvé dve diagnostické zostavy, ktoré naštartovali klinickú,

pedagogickú i výskumnú činnosť a v súčasnosti je KPaF vybavená najmodernejšou diagnostickou a liečebnou technikou.

„Klinika sa tiež stala liahňou mladých talentov úspešných v medzinárodnom meradle. Viaceré prestížne ocenenia Európskej respirologickej spoločnosti smerovali v posledných rokoch práve do Košíc, čo ma mimoriadne teší,“ poznamenáva Tkáčová, ktorá verí, že klinika bude v tomto diele pokračovať. **„Naša účasť v európskej sieti univerzitných klinických pracovísk zameraných na diagnostiku a liečbu apnoe je zárukou zachovania vysokej medzinárodnej kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti o pacientov s týmto ochorením. Je však aj záväzkom, že na našom pracovisku budeme naďalej rozvíjať výskumné aktivity, ktoré pomôžu v budúcnosti lepšie porozumieť apnoe a pomôžu tiež nájsť ešte efektívnejšie možnosti jeho liečby ako v súčasnosti,“** uzatvára prednostka.